

De Molse centrumwijk Ginderbroek opende vorige week een nieuw kloppend hart. Maar hoe overleef je zonder buurtwinkel of café, en waar kan de jeugd terecht? © Karel Hemerijckx

Molse wijk Ginderbroek floreert zonder stamkroeg of buurtwinkel: ‘Hier kunnen kinderen tenminste nog gewoon op straat spelen’

De Molse centrumwijk Ginderbroek opende vorige week een wijklokaal dat het nieuwe kloppende hart van de buurt moet worden. Nadat de laatste kroegen de deuren sloten, sloegen de bewoners de handen in elkaar en bouwden ze zélf een ontmoetingsplaats. Wij trokken naar de uitdijende wijk om te zien hoe het leven in Ginderbroek bruist en tegelijk kabbelt.

Thabo Xulu, Gazet van Antwerpen

Ginderbroek wordt visueel in twee gesneden. Enerzijds is er de drukke hoofdweg waar het zware vrachtverkeer onophoudelijk voorbijrijdt, aan de andere kant heb je de beschutte rust van de residentiële zijstraten.
We kloppen aan bij Louis Van Baelen (78), een man wiens levensverhaal onlosmakelijk met deze straten verweven is.

Louis is een rasechte Ginderbroekenaar, geboren en getogen.
© Karel Hemerijckx

Louis is een wandelend archief van Ginderbroek. ‘Ik ben hier geboren, in de straat hier recht tegenover’, steekt hij van wal. ‘Ik ben even weggeraakt nadat ik mijn plechtige communie gedaan had, omdat het huis waar wij woonden te klein was. Maar in 1976 ben ik teruggekomen.’
Hij haalt de schouders op. ‘Je koopt iets, begint te verbouwen, en dan kom je er wonen, hè.’

Liefst vijfentwintig jaar lang, vanaf 2000, droeg Louis de wijkwerking op zijn schouders. Als voorzitter zag hij de buurt door de decennia heen transformeren en de authentieke ontmoetingsplekken één na één verdwijnen. ‘Cafés waren er in mijn tijd genoeg. Er waren er heel veel zelfs, maar die zijn systematisch gestopt’, legt hij uit. ‘Wij hadden op den duur geen bijeenkomstplaatsen meer. Nergens meer om samen te komen.’

Vergaderen tussen frieten

Voor de bewoners van Ginderbroek lag het probleem niet bij een gebrek aan winkels of vertier – de stad Mol is immers vlakbij – maar bij het ontbreken van een neutraal en warm buurtlokaal. Hoe organiseert een wijkwerking van liefst 1.200 gezinnen zich dan?

‘De stoeltjes in de moestuin voor de luieriken’, lacht Louis.
© Karel Hemerijckx

‘We hebben een hele tijd vergaderd in het Rijpad-schooltje in Mol’, blikt Louis terug. ‘Daarna weken we uit naar een lokaal van de KBC, en we hebben zelfs hiertegenover in de frituur gezeten. En als we echt nergens terecht konden, dan gingen we bij iemand thuis. Je moest je plan trekken.’
‘Cafés waren er in mijn tijd genoeg, heel veel zelfs, maar die zijn systematisch allemaal gestopt. Wij hadden op den duur geen bijeenkomstplaatsen meer.’
Louis Van Baelen, voormalig voorzitter wijkwerking Ginderbroek

Die ontheemde, geïmproviseerde situatie is sinds kort verleden tijd. Waar vroeger een betonnen kot stond voor de opslag van oud-papier, verrees in de afgelopen maanden een spiksplinternieuw wijklokaal in de Beekstraat. Onder impuls van de jongere, huidige wijkvoorzitter Jan Meynen staken tientallen vrijwilligers de handen uit de mouwen.
‘Het was even spannend door administratieve omstandigheden, maar het is gelukt’, vertelt Louis. Een bruisende kroeg zal het niet worden. ‘Dan zit je met tapvergunningen en zo’, klinkt het wijselijk bij de oud-voorzitter. Het gebouw dient puur als het missende puzzelstukje in de wijk: een plek om te vergaderen of gewoon even samen te zijn. Tegenover het lokaal kijken we uit op een moestuin en een weelderige bloemenweide, liefdevol onderhouden door een vijftal vrouwen uit de buurt. Tussen het groen staan ook comfortabele stoeltjes opgesteld, bedoeld voor de luieriken’, voegt Louis er al lachend aan toe.

Alles op wandelafstand
Dat Ginderbroek, ondanks het gebrek aan handelaars, absoluut geen afgelegen of doods eiland is, wordt duidelijk wanneer we de Tiendenstraat intrekken. Aan de voordeur worden we vrolijk onthaald door de 38-jarige Stef Berghmans en zijn kinderen Jula (7) en Lou (5), die vechten om de aandacht van onze microfoon. Het gezin streek hier in 2017 neer in een doodlopende straat die bulkt van de jonge gezinnen en nationaliteiten.

Papa Stef woont graag in een buurt waar zijn kinderen veilig op straat kunnen spelen. © Karel Hemerijckx

Stef nuanceert het gemis van een lokale horecazaak of een supermarkt. Sinds het verdwijnen van café De Polder voelt hij geen leegte. ‘Het is hier heel leuk wonen, want we zitten vlak bij Mol-centrum, maar het is hier toch heel rustig’, schetst hij het perfecte compromis. ‘We zijn te

voet in tien minuten in het centrum, en voor een buurtwinkel of supermarkten kunnen we naar Ezaart. Dat ligt allemaal op wandel- en fietsafstand.'

In plaats van rond te hangen op een afgebakend terras, verplaatst het sociale leven zich simpelweg naar de straatstenen en tuinen. De buurt leeft buiten. 'De voorbije jaren hebben we de hele straat vol met vlaggetjes gehangen als België moest voetballen en keken we regelmatig samen hier op straat', vertelt Stef. Het veiligheidsgevoel voor de kinderen is groot. 'Wanneer de kinderen de deur opendoen als er gebeld wordt, is het meestal gewoon een kindje dat komt vragen om te komen spelen', zegt Stef. 'Ze spelen vaak op straat hier, en dat kan gewoon.' Dochter Jula knikt instemmend: 'Ik vind het gewoon leuk dat we zo vaak buiten kunnen spelen.'
Stef Berghmans, bewoner Tiendenstraat

De vernieuwde energie van de wijkwerking vloeit ook door in deze jonge straat. Stefs vrouw zet zich in voor de organisatie Kinderbroek, die recent nog een Toverbos aanlegde. 'Om ervoor te zorgen dat kinderen de kans krijgen om te spelen', legt hij uit. De solidariteit is tastbaar: 'We hebben met onze straat zelfs een tent gekocht die we soms uitlenen aan Ginderbroek als zij iets te doen hebben.'

Handen voor kerststal
Ook voor de tieners in de wijk is de stedelijke nabijheid een zegen. Op het uiteinde van de Beekstraat treffen we de 19-jarige Oskar aan. Hij was net aan het koken, maar zet bereidwillig zijn fornuis even uit voor een gesprek in de deuropening. Hij woont hier al sinds zijn derde levensjaar en vormt samen met zijn zus (16) en broer (22) de jongste generatie bewoners in zijn straatdeel.

Oskar en zijn broer en zus behoren tot de jongste generatie in hun straatdeel. © Karel Hemerijckx

'Ik vind het hier heel gezellig, het is rustig', vat Oskar zijn leefwereld samen. Een gebrek aan jeugdcafés of hippe ontmoetingsplekken in de wijk zelf vormt voor hem geen enkel struikelblok. 'Als je met de fiets gaat, ben je in twee minuten in het centrum. Dat is ideaal om 's avonds snel nog weg te gaan.' Naar het nieuwe wijkgebouw in de Beekstraat zal hij niet snel trekken – 'mij ga je daar niet vaak vinden, eerlijk gezegd, ik heb het redelijk druk' – maar het contact met de

gemeenschap is niet verbroken. Wanneer er fysieke arbeid op de planning staat, weet de wijkwerking de jeugd wel te mobiliseren. ‘Met de kerststal ga ik regelmatig helpen afbreken. Dan zoeken ze wel extra handen om te heffen’, lacht hij. Het sluipverkeer deert hem nauwelijks, zeker sinds de verkeerssituatie op het nabijgelegen pleintje is aangepast met nieuwe borden.

Wijk in een wijk

De wijk Ginderbroek groeit. De grenzen van de werking werden recent nog opgerekt met omliggende straten waar het authentieke buurtleven voorheen wat slabakte. Om de uitgestrektheid van het gebied te begrijpen, wandelen we terug noordwaarts naar de Tiendenstraat. Daar spreken we de 36-jarige Nienke Berghmans – geen familie van Stef – en haar 3-jarige zoontje Vic.

Nienke en haar zoontje Vic wonen graag in Ginderbroek. © Karel Hemerijckx

Sinds hun verhuis in 2018 ervaart Nienke de buurt als dichtbij en warm, ondanks de uitgestrektheid. ‘We zitten op 2 kilometer van het centrum, en de kleuterschool is hier op 200 meter wandelen vandaan’, rekent ze voor. ‘We kunnen alles te voet doen, in de winter zelfs met de slee.’

Het gezin voelt zich verbonden met de lokale dynamiek. ‘Sinds Vic er is, merken we dat de wijkwerking veel doet voor jonge gezinnen, zoals voorleesmomentjes en trick-or-treat’, prijst Nienke de initiatieven. Een vast buurtcafé missen ze geen seconde, want het weefsel van de straat vervult die rol vlekkeloos. ‘We spreken veel af, zitten vaak bij de buren, ook op straat eigenlijk’, vertelt ze enthousiast. ‘Het is eerder een wijk in een wijk.’ Om af en toe toch de sfeer van een café op te snuiven, zoeken ze heel sporadisch de kindvriendelijke De Kapel in het nabijgelegen Ezaart op.

Denderende vrachtwagens

Waar de nabijheid van de stad een zegen is voor de bereikbaarheid, vormt ze tegelijkertijd een last voor de verkeersdrukte. Ginderbroek is een cruciale, maar soms kreunende slagader voor zwaar vrachtvervoer richting het industriepark. Oud-voorzitter Louis nam geen blad voor de mond. ‘Alles wat door Mol moet, moet ook door Ginderbroek’, vertelde hij. ‘Dat zware verkeer wordt stilletjes aan onhoudbaar. Overdag is het vrij druk en kom je veel camions tegen.’

Wanneer we de wijk uiteindelijk achter ons laten en het getik van de zomerse regen overgaat in het gedreun van de Molsebaan, blijft vooral het beeld van een autonome en verbonden buurt hangen. Ginderbroek is geen geïsoleerd dorp dat smeekt om een eigen supermarkt of commercieel centrum. Het koestert de weelde van de stad binnen wandelbereik. Het enige wat ze zochten, was een dak om elkaar onder te ontmoeten. En dat hebben ze, puur op karakter en daadkracht, simpelweg zelf gebouwd.

Meer dan een half jaar werkten vrijwilligers in Ginderbroek aan een eigen wijklokaal. © Karel Hemerijckx

Tegenover het wijklokaal is een bloementuin, een moestuin en een speeltuintje.
© Karel Hemerijckx

Efkes foutje van de krant rechtzetten 🙈. Oskar heeft geholpen bij het afbreken van de kerstmarkt. De journalist heeft zijn woorden verdraaid... Moest ik toch even melden aan degenen die de kerststal afbreken. Dat hij het fornuis efkes heeft stilgelegd voor het interview, klopte wel😂. Ben blij dat ik in Ginderbroek woon😉.
Griet